

สถานการณ์และแนวโน้มสินค้ากาแฟของเวียดนาม
ข้อมูลจากการสัมมนาเรื่อง “การพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟและวิสัยทัศน์ 2030”
ที่จัดโดยสมาคมกาแฟและโกโก้เวียดนาม (Vietnam Coffee Cocoa Association – VICOFA)

1. การผลิต

1.1 พื้นที่เพาะปลูก

เวียดนามเป็นประเทศเพาะปลูกกาแฟรายใหญ่ของโลก และเป็นประเทศที่ผลิตกาแฟได้มากอันดับ 2 ของโลก พันธุ์กาแฟที่นิยมปลูกมากที่สุดคือ พันธุ์ Robusta นอกจากนี้ เวียดนามกำลังพัฒนาพันธุ์กาแฟ Arabica โดยในปี 2557 เวียดนามมีพื้นที่ปลูกกาแฟพันธุ์ Arabica ในจังหวัด Lam Dong จังหวัด Son La และจังหวัด Quang Tri ประมาณ 45,000 เฮกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 7 ของพื้นที่เพาะปลูกกาแฟทั้งหมดของเวียดนาม

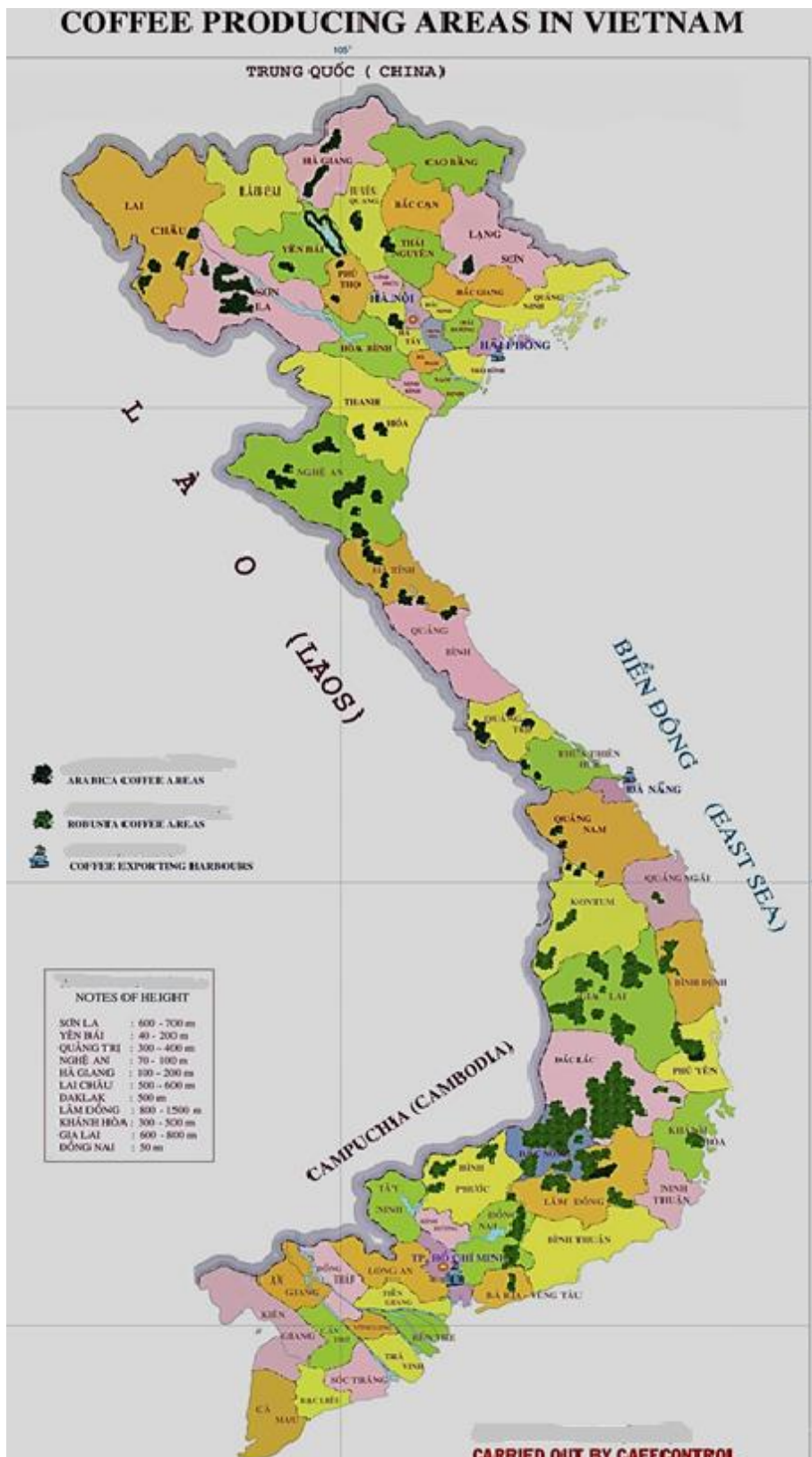
ในปี 2557 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกกาแฟประมาณ 653,352 เฮกเตอร์ ส่วนใหญ่อยู่ทางที่ราบสูงตะวันตก (Dak Lak, Lam Dong, Dak Nong, Gia Lai, Kon Tum) นอกจากนี้ ยังพบการปลูกในบริเวณภาคเหนือ (Son La, Dien Bien, Ha Giang, Tuyen Quang, Lang Son, Yen Bai) ภาคกลางตอนบนและชายฝั่งทะเล (Thanh Hoa, Nghe An, Ha Tinh, Quang Binh, Quang Tri) รวมถึงภาคตะวันออกเฉียงใต้ (Dong Nai, Binh Phuoc, Ba Ria – Vung Tau)

พื้นที่เพาะปลูกกาแฟในเวียดนาม

บริเวณ	2556 (เฮกเตอร์)	2557 (เฮกเตอร์)	สัดส่วนร้อยละ	คาดการณ์ปี 2563 (เฮกเตอร์)
Dak Lak	207,152	210,000	32.1	190,000
Lam Dong	151,565	153,432	23.5	150,000
Dak Nong	122,278	122,278	18.7	115,000
Gia Lai	77,627	78,030	11.9	75,000
Kon Tum	20,000	20,800	3.2	20,000
Dong Nai	14,938	15,646	2.4	15,000
Binh Phuoc	12,158	13,381	2	12,500
Ba Ria – Vung Tau	7,071	15,000	2.3	6,000
Son La	9,000	10,650	1.6	7,000
Dien Bien	5,050	5,050	0.8	5,000
Quang Tri	3,385	3,385	0.5	4,500
อื่นๆ	5,700	5,000	0.9	-
ทั้งประเทศ	635,924	653,352	100	600,000

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

ในปี 2557 เวียดนามมีผลผลิตกาแฟ 1.7 ล้านตัน หรือเฉลี่ย 2.6 ตันต่อเฮกเตอร์ แต่ผลผลิตต่อพื้นที่มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากต้นกาแฟส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 20 ปี จึงจำเป็นต้องปลูกกาแฟใหม่ทดแทนเป็นพื้นที่ 86,000 เฮกเตอร์ หรือร้อยละ 13.8 ของพื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด

พื้นที่เพาะปลูกกาแฟในเวียดนาม

1.2 การแปรรูป

ในปี 2557 เวียดนามมีโรงงานแปรรูปเมล็ดกาแฟขนาดเล็ก 97 โรงงาน ตั้งอยู่บริเวณที่ราบสูง ตะวันตก 69 โรง รวมกำลังการผลิต 653,000 ตันต่อปี และโรงงานกาแฟสำเร็จรูปจำนวน 160 โรงงานมีกำลังการผลิต 26,100 ตันต่อปี

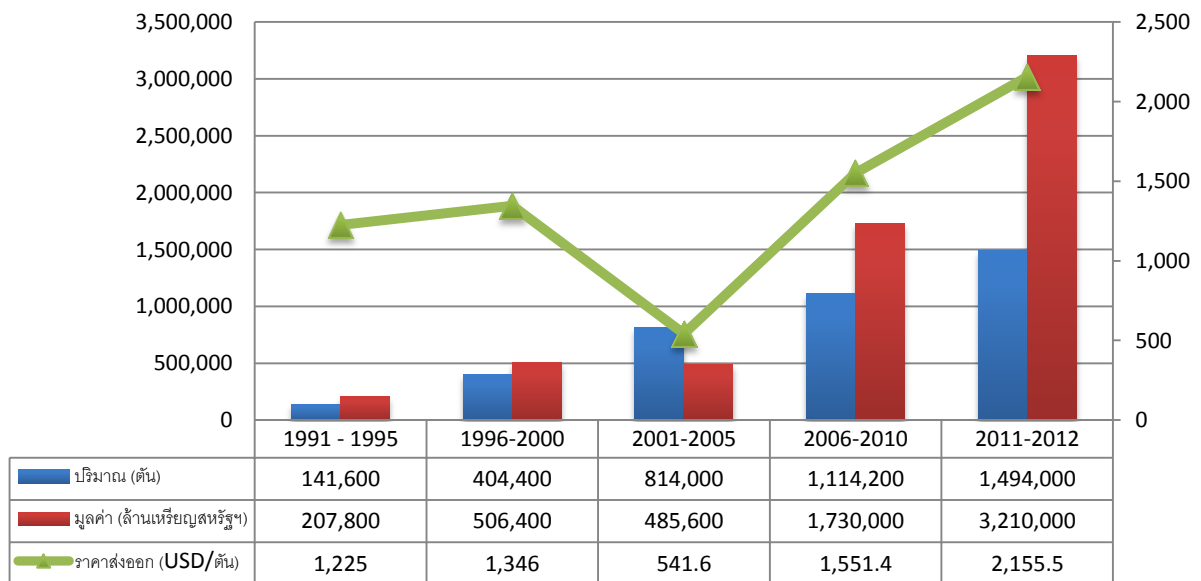
บริษัทแปรรูปกาแฟสำเร็จรูปรายใหญ่ของเวียดนาม เช่น บริษัท Trung Nguyen บริษัท Vinacafe บริษัท An Thai บริษัท Me Trang ฯลฯ เป็นกลุ่มบริษัทที่ได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้บริโภคท้องถิ่น

2. การค้า

กาแฟเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของเวียดนาม โดยเวียดนามส่งออกกาแฟเมล็ด คิดเป็นร้อยละ 95 ของการส่งออกกาแฟทั้งหมดในประเทศ ส่วนกาแฟสำเร็จรูปและกาแฟคั่ว (Coffee Roasters) คิดเป็นร้อยละ 5 ในปี 2558 เวียดนามส่งออกกาแฟ (เมล็ดและแปรรูป) ปริมาณ 1.24 ล้านตัน มากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากบราซิล ในเชิงมูลค่าเวียดนามส่งออกเป็นอันดับ 3 ของโลกรองจากบราซิลและโคลอมเบีย มูลค่าการส่งออก 2,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ด้วยราคาส่งออกเฉลี่ย 1,830 เหรียญสหรัฐฯ ต่อดัน

เวียดนามส่งออกกาแฟไปกว่า 80 ประเทศทั่วโลก คิดเป็นร้อยละ 14 ของการส่งออกกาแฟทั้งหมดของโลก ตลาดส่งออกสำคัญของเวียดนามได้แก่ เยอรมนี (200,633 ตัน) สหรัฐอเมริกา (145,056 ตัน) สเปน (111,346 ตัน) อิตาลี (104,821 ตัน) และญี่ปุ่น (78,216 ตัน)

ปริมาณ มูลค่า และราคาส่งออกของกาแฟเวียดนาม 2534 - 2555

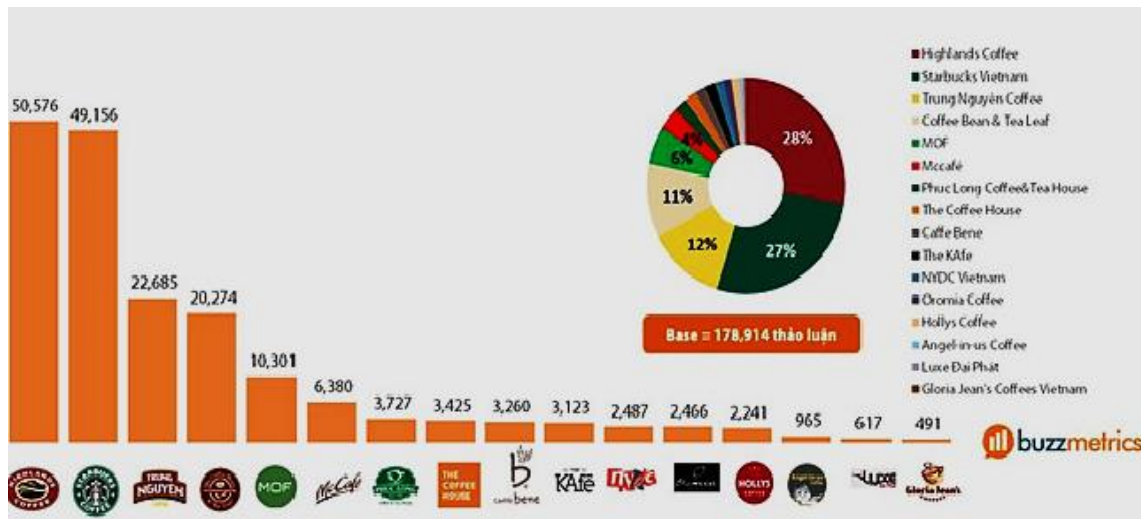

ที่มา: สมาคมโกโก้กาแฟเวียดนาม

ในปี 2558 เวียดนาม (เครือข่ายร้านกาแฟต่างชาติ) นำเข้ากาแฟแปรรูป 22 ตัน ลดลงร้อยละ 37.3 เมื่อเทียบกับปี 2557 เป็นผลจากการพัฒนาของระบบร้านกาแฟของเวียดนาม ซึ่งส่งเสริมการบริโภคกาแฟเวียดนาม เช่น Highlands Coffee, Trung Nguyen, Phuc Long Coffee & Tea House

ในฤดูช่วง 2557/2558 การบริโภคในเวียดนามประมาณ 126,000 ตัน หรือประมาณ 1.33 กิโลกรัม ต่อคน หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 10 ของผลผลิตกาแฟทั้งหมด ซึ่งการบริโภคดังกล่าวยังต่ำกว่าเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ

จำนวนและส่วนแบ่งตลาดของเครือข่ายร้านกาแฟระดับสูงของเวียดนามและต่างประเทศใน Social Media ในช่วง 1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม 2558

ที่มา buzzmetrics.com

3. เป้าหมายจนถึงปี 2563 และวิสัยทัศน์ 2573

ภายใน 3 ปีข้างหน้า (ปี 2563) เวียดนามตั้งเป้าลดพื้นที่เพาะปลูกกาแฟเป็น 600,000 เฮกเตอร์ อัตราการผลิต 2.7 ตันต่อเฮกเตอร์ และผลผลิต 1 ล้าน ตันต่อปี สำหรับการแปรรูปกาแฟ เพิ่มการแปรรูปแบบ Wet Processing เป็นร้อยละ 30 ของผลผลิตกาแฟทั้งหมด หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับปี 2558 อีกทั้งเพิ่มสัดส่วนกาแฟแปรรูป (สำเร็จรูปและคั่ว) เป็นร้อยละ 25 ของการส่งออกกาแฟทั้งหมด จากเดิมอัตราการส่งออกเมล็ดกาแฟร้อยละ 95 และกาแฟแปรรูปร้อยละ 5 ซึ่งคาดว่าจะมีรายได้จากการส่งออกกาแฟและผลิตภัณฑ์รวม 3,800 – 4,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และภายในปี 2573 วางแผนเพิ่มสัดส่วนกาแฟสำเร็จรูปและกาแฟคั่วเป็นร้อยละ 30 – 40 ของผลผลิตกาแฟทั้งหมด เพื่อขยายมูลค่าส่งออกเป็น 5,000 – 6,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เวียดนามวางยุทธศาสตร์พัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟ 4 ด้าน ดังนี้ 1) สร้างตราสินค้ากาแฟเวียดนาม 2) เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์กาแฟ 3) นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการผลิตและการแปรรูปกาแฟ 4) เร่งเพาะปลูกต้นกาแฟใหม่ทดแทนต้นเดิมที่อายุมากแล้ว

ในปัจจุบัน ราคาส่งออกกาแฟเวียดนามยังต่ำอยู่ (ประมาณ 1,830 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน) ในขณะที่การเพาะปลูกกาแฟใหม่มีใช้ค่าใช้จ่ายสูง (ประมาณ 4,490 เหรียญสหรัฐฯ ต่อเฮกเตอร์) หมายความว่าเงินลงทุนเพาะปลูกกาแฟใหม่อยู่ภายนอกความสามารถของผู้ปลูกกาแฟเวียดนาม อีกส่วนหนึ่งคือการเชื่อมโยงระหว่างผู้ปลูกและผู้แปรรูปกาแฟยังไม่แข็งแกร่งมากนัก กล่าวคือผู้ปลูกกาแฟประสบกับความยากลำบากด้านเงินทุนในการเพาะปลูกต้นกาแฟใหม่และไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้แปรรูปกาแฟ

4. ความเห็นของสำนักงานส่งเสริมการค้า ณ นครโฮจิมินห์

ในปี 2558 การจัดหากาแฟในเวียดนาม (ผลผลิตและปริมาณคงคลังรวมทั้งการนำเข้า) มีปริมาณทั้งสิ้น 2.13 ล้านตัน ทั้งนี้ ความต้องการสินค้ากาแฟของเวียดนามมีประมาณ 1.88 ล้านตัน (ใช้ในการส่งออกประมาณ 1.62 ล้านตันและปริมาณบริโภคในประเทศ 3 แสนตัน) ดังนั้น ในปัจจุบัน ปริมาณกาแฟในเวียดนามอยู่ในระดับที่สูงกว่าความต้องการบริโภค

สคต. ณ นครโฮจิมินห์เห็นว่า

1) การส่งออกกาแฟเวียดนามมีศักยภาพไม่มากนัก เนื่องจากปริมาณกาแฟในเวียดนามมีมากกว่าความต้องการบริโภค ดังนั้น กาแฟที่จะส่งออกมาจะต้องมีคุณลักษณะที่แตกต่างที่เวียดนามไม่มี หรือมีแบรนด์ที่เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ

อีกทั้ง กฎระเบียบการนำเข้ากาแฟเวียดนามต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืช ใบรับรองความปลอดภัยของอาหารที่ออกโดยกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม และต้องเสียภาษีนำเข้าอยู่ระหว่างร้อยละ 15 - 30

2) โอกาสในการลงทุน ผู้ประกอบการไทยอาจพิจารณาลงทุนตั้งโรงงานแปรรูปกาแฟในเวียดนาม นอกจากต้นทุนการผลิต (เมล็ดกาแฟที่มีราคาถูกลงและปริมาณมาก) ยังมีค่าแรงที่ถูกลงกว่าประเทศไทย ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน

*****

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

มกราคม 2560